

hil sen fra Kastel skirkeN

MARTS - APRIL - MAJ 2008

Foto: Bodil Aasted

- ERINDRINGSBILLEDE FRA 1946
- ÅBENT BREV TIL PRÆSTEKOLLEGER
- KRISTENDOMSKUNDSKAB FOR VOKSNE
- MUSIK I KASTELSKIRKEN

EN GUDSTJENESTE I KASTELSKIRKEN I 1946

- et erindringsbillede

I forbindelse med min datters bryllup i Kastelskirken har jeg lovet at berette om en speciel gudstjeneste i Kastelskirken.

Jeg er nødt til at skrive en kort forhistorie:

I januar 1945 blev jeg arresteret af Gestapo og placeret i Vestre Fængsel. – Efter bombardementet på Shellhuset fik jeg ordre til at klargøre mig til tysklandstransport (befrygtet af os fanger). – Transporten (ca. 40 mand) i en lukket godsvogn blev hindret flere gange, men efter 72 timer nåede vi grænsen til Tyskland. Til vort held var englænderne i færd med at sønderbombe Flensborg, hvorfor vi blev anbragt i Frøslevlejren.

Den 5.maj 1945 fik jeg mit livs største avancement, idet jeg blev udnævnt til fangevogter! Vi var nogle få "gamle fanger", der skulle bistå de danske løjtnanter, der nu blev lejrchef for de nye tyske fanger.

Da jeg var god til tysk, gjorde jeg tit tjeneste "i tårnet", hvor nye fanger blev modtaget, eller ordrer om større fangegrupper indløb. – En aften blev en tysk marineofficer indbragt af 2 engelske sergenter. Jeg visiterede ham inkl. hans bagage. Af løjtnanten fik jeg at vide, at fangen havde tilhørt "Petergruppen", som havde stået for mordet på Kaj Munk. – Den tyske officer forlangte særbehandling. – Jeg skulle efter forhandlingerne føre tyskerne ned til vort fængsel i lejren.

På tyskerens og min tur til fængslet forklarede jeg ham, at han måtte bære sin kuffert selv, og at jeg havde ordre til at skyde ham i benet, hvis han afveg fra vejen.

Derudover diskuterede vi, om danskernes forhold til nazismen samt om krigen i almindelighed.. –

Ved ankomsten til fængslet sagde jeg, at han havde forlangt særbehandling, hvorfor jeg anbragte ham i "mørkearresten", hvilket han var tilfreds med. Samtidig overtog jeg hans sko og yderbukser inkl. livrem, så han havde svært ved at flygte. Han gav mig 50(?) danske kroner og bad mig om at skaffe ham en tandbørste og pipetobak, når jeg engang havde fri fra min tjeneste i lejren. – Det gjorde jeg efter aftale med chefen for fængslet.

Og nu til gudstjenesten

I november 1945 blev jeg indkaldt til militærtjeneste, og som rekrut var jeg med til periodevis at holde vagt i Kastellet fra

januar til maj 1946 over særlige tyske fanger. – På grund af mine tyskkundskaber skulle jeg holde vagt inde i selve fængslet og desuden sørge for bespisningen af fangerne, toiletgang o.a. –

Ved min ankomst til selve fængslet, blev jeg anråbt og hilst velkommen af min fange fra Frøslev. – Han var meget begejstret og fortalte min vagtkammerat og nogle fanger, at jeg var en dygtig mand, der "kunne ordne alt". – Jeg indrømmede, at jeg havde været "en stor mand" i Frøslevlejren, men her i Kastellet var jeg blot rekrut.

Jeg fik en god, gnidningsfri fangetjeneste og vekslede naturligvis ord med tyskeren.

Engang i marts (så vidt jeg husker) bad "min ven fra Frøslev" om, at jeg sørgede for gudstjeneste, som mange fanger ønskede og tilmed havde krav på iflg. konventionerne. – Jeg gik op til min vagtchef og viderebragte ønsket. Pr. tlf. med ministeriet(?) fik min premierløjtnant tilladelsen, og jeg blev sendt i byen for at skaffe en tysk præst. – I Sct. Petrikirken fik jeg forbindelse med en tysk præst og traf aftale om dato, tid m.v.

På selve dagen instruerede jeg fangerne om, at indbyrdes samtale før, under og efter kirkegangen var forbudt, fangerne skulle sidde enkeltvis med en dansk soldat imellem. Jeg havde ordre om at stå oppe foran forsamlingen. Det skal tilføjes, at vi inde i kirken var ubevæbnede; men en bevæbnet vagtstyrke stod i våbenhuset og en anden vagtstyrke afpatruljerede omgivelserne. – Efter gudstjenesten blev jeg kaldt hen til "min fange", der hviskede, at flere ønskede at få nadver. Jeg listede ned til min premierløjtnant, som sad bagest i kirken, og fik tilladelsen. – Så op foran forsamlingen igen, hvor jeg fik en aftale med præsten. Herefter instruerede jeg om, at nadveren skulle foregå enkeltvis, at kun en ad gangen måtte rejse sig, når forgængeren havde taget plads, og at jeg blev stående oppe ved præsten og kontrollerede, at man kun beskæftigede sig med ritualet, ellers ville vi standse og returnere til fængslet.

Til min lettelse gik alt efter planen, og den gode ro fortsatte i fængselet på nær d.20.april (Hitlers fødselsdag), men det er en anden historie.

Sigurd Öhrström

ÅBENT BREV TIL PRÆSTEKOLLEGER

- En kommentar til debatten om kvindelige præster

Kære kolleger, som ikke anerkender kvindelige præster, jeg synes, I har et argumentatorisk problem, endskønt I bestandsvis giver det udseende af, at det er os andre, der har det. I kalder jeres opfattelse for "kirkenes klassiske opfattelse", og I henviser til at de fleste kirkesamfund i verden ikke anerkender kvindelige præster. Jo, men det er jo ikke nogen argumentation. At kirkesamfundene har taget fejl i mangt og meget, findes der utallige eksempler på, ligesom det, at noget kaldes "klassisk" og dermed påkalder sig historien og traditionen, ikke er nogen garanti for, at det også er sandt. Hvis vi nu er enige om det lutherske skriftprincip: Sola Scriptura, altså at skriften alene er sandhedskriterium, så er vi formentlig også enige om, at Sola Scriptura forudsætter et dybere skriftprincip, nemlig Solus Christus. Det vil sige, at målestokken for, hvad der er sand skrift, er Kristus. Det er jo i luthersk forstand ikke alt i skriften, der i egentlig forstand er skrift. Det er kun "was Christus treibt", altså det, der gør Kristus større – og mig selv og mine små meninger mindre. Det betyder, at man bliver nødt til at skelne mellem, hvad der står centralt og urokkeligt i skriften og det som står mindre centralt og måske blot henhører til det tidstypiske og situationsbestemte.

Og her er det altså, jeg finder, at I kommer i vanskeligheder, for de skriftsteder, I henviser til, handler de virkelig om det, I siger, de handler om. Og selve det faktum, at Jesus kun udvalgte mænd til apostle, har det virkelig en sådan vægt, at det kan overskygge og tilsidesætte alle mulige andre udsagn, som "trækker i den anden retning", f.eks. at de første til at viderebringe det helt afgørende kristelige: "Han er ikke her, han er opstanden", var kvinder og at mand og kvinde i følge skriftens egne ord er fuldstændig lige? "Her er ikke forskel på jøde og græker, træl og fri, mand og kvinde, thi alle er I én i Kristus" (Gal. 3.28)

Det, I kalder Kirke og det I kalder Embede, er det overhovedet bevindt i Det Nye Testamente? Er det ikke noget, der er opstået i efter-testamentlig tid? Har Jesus – har apostlene – overhovedet nogensinde forestillet sig en Kirke og et Embede, som bare svagt minder om det, I kalder Kirke og

Embede? (Med stort K og stort E) Det vil jeg benægte. Jeg mener, at Kirke og Embede i jeres forstand hører en langt senere tid til og dermed hører til det historisk betingede og dermed relative. Jeg mener, at det er jer, der har bevisbyrden for det modsatte, og den løfter I efter min ringe mening skidt.

Når Paulus i en bestemt sammenhæng befaler kvinderne at tie i forsamlingen, handler det så overhovedet om det, I siger, det handler om? Er det ikke tidsbundet og situationsbundet i en sådan grad, at det er helt uforsvarligt at løfte det op som en bærende søjle i en hel kirke- og embedsteologi? Det mener jeg, og det er jer, der har bevisbyrden for det modsatte.

Det samme gør sig gældende, når I henviser til, at Jesus ikke udpeger nogen kvinder til apostle: Dette at gøre denne undladelse fra Jesu side, som kan have mange årsager, til en bærende søjle i argumentationen mod kvindelige præster anno 2008 forekommer mig at være helt ude af proportion. I det hele taget er det rent logisk en betænkelig sag at argumentere positivt ud fra en privatio. Og endelig, når charmetrolden Henrik Højlund fremhæver, at modstanden mod kvindelige præster skam sker for at fastholde spændingen og spillet mellem de to køn, ja man kan ikke undgå at tænke på den erotiske spænding og det erotiske spil, så må man spørge: Hvorfor er det kun på det kirkelige område, at denne argumentation skal være gældende. Hvorfor ikke på alle andre områder, hvor kvinder i en historisk emancipation har tilkæmpet sig en plads, der før ellers var forbeholdt mænd. Fra kranførere, soldater, politibetjente over læger og advokater til kontorassistenter?

Altså for at formulere mit spørgsmål kort: Hvordan kommer I logisk argumentatorisk fra skriften til det kirke- og embedssyn, I forfægter? Hvordan kommer I fra A til B. Alle vi undrende vil gerne se jeres mellemregninger. Kunne I ikke prøve at sætte jeres argumenter op i ganske almindelige syllogismer, som fører fra A til B.

Ole Brehm Jensen

KRISTENDOMSKUNDSKAB FOR VOKSNE

Tre sogneaftener i Kastelskirken

Vi har siden 2005 forsøgt at afdække en linie i kristendommens udvikling frem til den "kristendom på modernitetens vilkår", vi kender i dag.

2005 :

Det Nye Testaments kristendom, dens gammeltestamentlige baggrund og dens udvikling ind i middelalderens skolastik.

2006 :

Renaissancen som et humanistisk nybrud.

2007 :

Martin Luther som på én gang et teologisk nybrud og en tilbagegang til udgangspunktet.

2008 :

Erkendelsesteoretisk mellemspil.

Emmanuel Kant som filosofisk nybrud :

- Forudsætningerne (bl.a. den engelske empirisme)
- Den erkendelsesteoretiske vending (Kritik der reinen Vernunft)
- De sprogteoretiske udløbere (bl.a. Johannes Sløk)

Onsdag den 5. marts kl. 19.30

Onsdag den 12. marts kl. 19.30

Onsdag den 26. marts kl. 19.30

Undervisningen finder sted i Kastelskirkens mødelokale på 1. sal.

Indgang via døren i den røde fængselsbygning i modsat ende af indgangen til kirken.

Alle er velkomne - såvel gamle som nye deltagere.

Ole Brehm Jensen

SOMMERUDFLUGT

Torsdag den 22. maj kl. 10.00

(præcist af hensyn til dagens program)
Bussen kører fra Døveskolen, Kastelsvej 58.

Turen går til Esrum Kloster / Møllegård og Søborg Kirke.

Det nærmere program for turen foreligger ikke endnu, men det bliver naturligvis en tur, hvor vi traditionen tro skal have både middag og eftermiddagskaffe undervejs. Hjemkomst til Kastelsvej ca. kl. 17.00

Entré, middag og eftermiddagskaffe er inkluderet i prisen, der bliver på 125,- kr. pr. deltager.

Af hensyn til aftale med busselskab, bestilling af middag, betaling for entré m.v. ser vi os nødsaget til at opkræve betaling forud sådan, at tilmeldingen er bindende.

Tilmelding foregår efter "først til mølle" princippet.

Tilmelding sker til :

Kordegnekantoret Skt. Annæ Plads 4

Tlf. 33 91 27 06

WILLEMoesGÅRDS EFTERMIDDAGSMØDER

Møderne holdes i Willemoesgårds fællesstue, Willemoesgade 93 og de er åbne for alle.

Vi hygger os med kaffe og hjemmebag, hvorefter én af præsterne holder foredrag, fortæller eller læser en god historie.

Onsdag den 12. marts kl. 13,30
ved Ole Brehm Jensen

Tirsdag den 22. april kl. 13,30
ved Gyrite Madsen

Der kan *ikke* bestilles kirkebil til disse møder.

MENIGHEDSRÅDSMØDER

Mandag den 10. marts
Tirsdag den 22. april
Tirsdag den 27. maj

Møderne er offentlige og finder sted i Kastelskirkens mødelokale på 1. sal. Indgang via døren i den røde fængselsbygning i modsat ende af indgangen til kirken.

ORDET ER FRIT

Kastelskirkens menighedsråd har enstemmigt besluttet fra 2008 at have et nyt punkt på dagsordenen, hvor ordet er frit. Der afsættes 15 minutter og her kan borgerne frit komme til orde. Menighedsrådet besluttede, at punktet skal ligge midt i mødet før kaffepausen. Er der ingen borgere, der ønsker at stille spørgsmål, eller har kommentarer til menighedsrådets arbejde, fortsætter mødet på normal vis.

Menighedsrådet ved Kastelskirken

Et kig ind i kirken fra fængselsgangen.

MUSIK I KASTELSKIRKEN

KASTELSKIRKEN SØNDAGSKONCERTER

fortsætter med en Bach-koncert-serie hvor samtlige værker for violin solo og for violoncel solo spilles over fire koncerter i løbet af 2008.

Bachkoncert I

Søndag den 2. marts kl. 14.00

Professor **Morten Zeuthen** – cello

Samtlige værker for violoncel solo I af

Johann Sebastian Bach

Cellisten Morten Zeuthen indtager en central stilling blandt Danmarks strygere.

Som solist har han optrådt med alle danske symfoniorkestre, i Carnegie Hall, New York, Wigmore Hall, London og Casals Hall i Tokyo. Han har indspillet talrige cd'er, hans indspilning af Bachs solosuite blev i 1994 hædret med en dansk Grammy som "Årets Klassiske Udgivelse". Morten Zeuthen var fra 1976 til 2000 medlem af den legendariske strygekvartet Kontra Kvartetten.

Morten Zeuthen var 1. cellokoncertmester i Radiosymfoniorkestret fra 1978 til 1997 inden han blev professor i cello på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Der har han siden sin ansættelse i 1996 ledet et frodigt internationalt sammensat cellomiljø.

Morten Zeuthen spiller på en Giuseppe Rocca cello fra 1845.

Bachkoncert II

Søndag den 9. marts kl. 14.00

Associate professor **Elisabeth Zeuthen Schneider**

Samtlige værker for violin solo I af

Johann Sebastian Bach

Violinisten Elisabeth Zeuthen Schneider er associate professor på Det kgl. danske Musikkonservatorium hvor hun underviser i violin, kammermusik og er kunstnerisk leder af DKDM Talentudvikling for strygere og konservatoriets Talentskole.

Uddannet ved DKDM med videregående studier i USA.

Har tidligere undervist på Musikhøgskolan i Malmø og ved Nordjysk Musikkonservatorium.

Har været ansat som solospiller i Det Kgl. Kapel og Radiosymfoniorkestret. Har omfattende koncertvirksomhed og har mange cd-indspilninger bag sig. Spiller også barokviolin og har været medvirkende til etableringen af Tidlig Musik på DKDM.

Bach-koncerter III og IV følger i efterårets koncert-række

Søndag den 30. marts kl. 14.00

Orgelkoncert

Associate professor **Inger-Lise Ulsrud** (Oslo)

Improvisationer samt orgelværker af Bach og Messiaen

Organisten IngerLise Ulsrud er én af Norges mest anerkendte yngre orgelspillere. Ikke mindst som improvisator har hun skabt sig et internationalt navn. Hun underviser i orgel og improvisation på Oslos Musikhøgskola, og er desuden organist i Oslo. Derudover har hun en omfattende virksomhed som solist. Programmet omfatter ud over en række improvisationer over opgivne temaer værker af Bach og 100-års fødselaren, 1900-tallets store franske komponist, Olivier Messiaen.

Der er **GRATIS ADGANG** til Kastelskirkens Søndagskoncerter

LANGFREDAG I KASTELSKIRKEN

Roskildepasjonen opføres igen i 2008.

Fredag den 21. marts kl. 10

Gudstjenesten i Kastelskirken 2008 former sig efter traditionen som en musikgudstjeneste, hvor dagens læsninger veksler med salmer, korsang og orgelmusik. Gyrite Madsen er liturg, og centralt i gudstjenesten står opførelsen af den gamle danske passionsberetning, kaldet "Roskildepasjonen".

Det er medlemmer af Kastelskirkens Vokalensemble med Ole Hedegaard som evangelist, der står for denne opførelse.

Gudstjenester i Kastelskirken

MARTS

2. marts

(Midfaste)
GYRITE MADSEN

9. marts

(Mariæ Bebudelses dag)
OLE BREHM JENSEN

16. marts

(Palmesøndag)
GYRITE MADSEN
(Konfirmation)

20. marts

(Skærtorsdag)
GYRITE MADSEN

21. marts

(Langfredag)
GYRITE MADSEN

23. marts

(Påskedag)
OLE BREHM JENSEN

24. marts

(Anden påskedag)
OLE BREHM JENSEN

30. marts

(1. s. e. påske)
GYRITE MADSEN

APRIL

6. april

(2. s. e. påske)
OLE BREHM JENSEN

13. april

(3. s. e. påske)
GYRITE MADSEN

18. april

(Bededag)
JOHN STRANGE

20. april

(4. s. e. påske)
GYRITE MADSEN

27. april

(5. s. e. påske)
OLE BREHM JENSEN

MAJ

1. maj

(Kristi himmelfarts dag)
GYRITE MADSEN

4. maj

(6. s. e. påske)
OLE BREHM JENSEN

11. maj

(Pinsedag)
GYRITE MADSEN

12. maj

(Anden pinsedag)
OLE BREHM JENSEN

18. maj

(Trinitatis)
GYRITE MADSEN

25. maj

(1. s. e. trin.)
OLE BREHM JENSEN

JUNI

1. juni (2. s. e. trin.)

OLE BREHM JENSEN

8. juni (3. s. e. trin.)

GYRITE MADSEN

KIRKEBIL Er man gangbesværet er der mulighed for at bestille kirkebil til gudstjenester og møder. Kastelskirken ligger i et område, som kan volde problemer, når man er gangbesværet, derfor skal denne mulighed måske understreges. Med en kirkebil kan man blive hentet og bragt til gudstjenesten og det er en mulighed, som vi håber, at flere vil benytte sig af.
Kirkebil til højmesse skal bestilles inden fredag kl.12.00 på tlf. 33 91 27 06

Kirkelig vejviser

KORDEGN ANITA MØHLENBERG OG
KORDEGNEASSISTENT BO TORP PEDERSEN.
Kordegnekontoret, Sct. Annæ Plads 4, 1250 K.
Tlf. 33 91 27 06, fax. 33 91 27 08.
Kontoret er åbent tirsdag til torsdag kl. 9-13,
mandag og fredag kl. 9-12.
Desuden torsdag kl. 16-18.

FELTPROVST OLE BREHM JENSEN
Kastellet 16. 2100 Ø tlf. 33 15 13 06.
Aftaler træffes man.-tors. kl. 9-12,
(Træffes ikke fredag).

SOGNEPRÆST GYRITE MADSEN. Træffes på
Kastelskirkens kontor: Kastellet 15, 2100 Ø,
(bagsiden af Artilleristok nærmest kirkepladsen)
tlf. 33 15 65 58, tirsdag, onsdag, torsdag og
fredag kl. 11-12 og ellers efter aftale.
Bopæl: Upsalagade 23, 2100 København Ø,
tlf. 35 55 95 38. (Træffes ikke mandag).

ORGANIST LASSE EWERLÖF.
Kastelskirkens kontor. Kastellet 15, 2100 Ø.
Tlf. 33 14 62 74. tlf. privat 39 65 67 18.
(Træffes ikke mandag).
E-mail: kastelskirken.org@mail.dk

KIRKETJENER CLAUDIUS KOFOD træffes normalt kl. 9-11,
på tlf. 33 15 65 57. (Træffes ikke mandag).

MENIGHEDSRÅDSFORMAND
OBERSTLØJTNANT ARTHUR T. MØNSTED,
Østerbrogade 56A, 2100 Kbhvn.Ø. Tlf. 35 26 02 71

NÆSTFORMAND I MENIGHEDSRÅDET
MAG.ART. LARS P. POULSEN-HANSEN, Greve Strandvej
137, 2670 Greve. Tlf. 43 90 12 28

HILSEN FRA KASTELSKIRKEN udgives af kirkens
præster med støtte af menighedsrådet.
Ansvarshavende: Gyrite Madsen.
Ekspedition: Kordegnen.
www.kastelskirken.dk

ANMELDELSE AF FØDSEL
skal ske til kordegnekontoret Sct. Annæ Plads 4,
senest to dage efter fødslen. Såfremt forældrene
er gift medbringes vielsesattest og begge
dåbsattester/navneattester. Er forældrene ikke gift
medbringes alene moders dåbs-eller navneattest.

DÅB OG NAVNGIVELSE

Barnet skal have navn i løbet af de første seks mæ-
ner efter fødslen. Navngivningen sker i forbindelse
med dåb eller ved anmeldelse til
kordegnekontoret Sct. Annæ Plads 4.
Henvendelse om dåb sker dels ved at kontakte

Kastelskirkens kontor, dels ved henvendelse til
kordegnekontoret. Det oplyses, hvem der skal være
barnets faddere (mindst tre og højst fem).
Man henvender sig derefter til den præst, der skal
døbe barnet. Navngivelse sker ved anmeldelse til kor-
degnekontoret, hvor formular til navngivelsen fås.
Anmeldelsen skal underskrives af forældremyndig-
hedens indehavere.

VIELSE

Man henvender sig til Kastelskirkens kontor
mellem kl.11-12 for at aftale tid.
Derefter henvender man sig på Rådhuset for at få
udstedt en prøvelsesattest som sendes til kordegne-
kontoret Sct. Annæ Plads 4 sammen med begge
dåbs- eller navneattester.
Endvidere skal navn og adresse, for to bryllups-
vidner, oplyses.

DØDSFALD

skal anmeldes senest to dage efter dødsfaldet, af de
nærmeste pårørende, til kordegnekontoret Sct. Annæ
Plads 4. Der rettes henvendelse til den præst, der skal
forrette begravelsen/ bisættelsen og i den forbindelse
aftales tid og sted for handlingen. Vejledning og
hjælp til udfyldelse af dødsanmeldelsen fås ved hen-
vendelse til bedemand eller kordegnekantor.